

In een eerdere uitgave van de Greenkeeper is gesproken over de noodzaak van een hoge beregeningsuniformiteit. Maar er zijn nog zoveel andere facetten die bijdragen aan de effectiviteit van de beregening op sportvelden of golfbanen. Wat te denken van de druk in het leidingsysteem, de plaatsing van sproeiers of – waar we minder invloed op hebben – de meteorologische omstandigheden?

Auteur: Gerard Schoot Uiterkamp *)

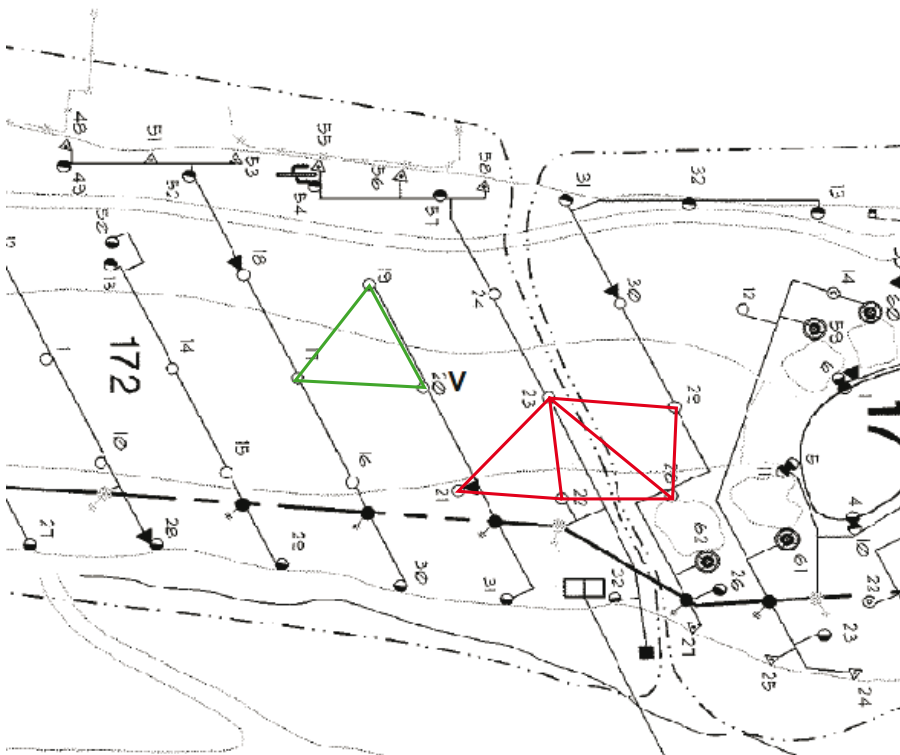
Juist 'verband' sproeiers op fairway spaart water! En... is de druk waarmee je werkt wel juist?

Laten we de plaatsing van sproeiers eens nader bekijken. Diverse fabrikanten van sproeiers die geschikt zijn voor het beregenen van grotere grasoppervlakten, doen testen met betrekking tot de plaatsing van sproeiers ten opzichte van elkaar. In vele brochures en catalogi staat

vermeld wat de neerslag is als de sproeiers in een driehoeksverband of in een vierkantverband opgesteld staan. Deze gegevens moeten het uitgangspunt vormen voor de aanleg van een goede beregeningsinstallatie.

Juiste plaatsing

Wat je in de praktijk vaak ziet gebeuren, is dat omwille van het grasonderhoud de sproeiers op de zijkanten van de fairways geplaatst worden, veelal in de semi rough (wall to wall-beregening). Omdat de fairways nogal in breedte kunnen verschillen, zie je dat er andere types sproeiers geplaatst worden, vaak met een grotere radius om toch voldoende dekking te verkrijgen. Als

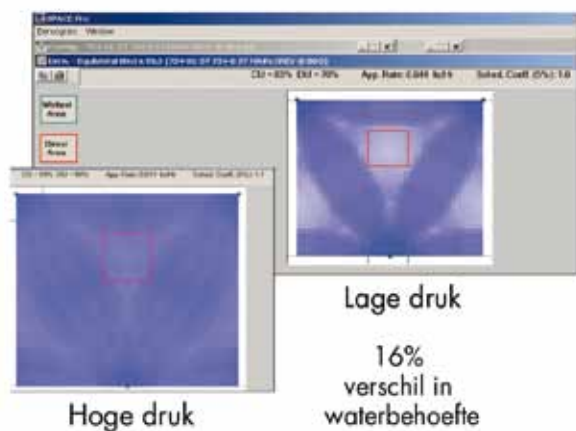
De groene driehoek geeft aan dat de sproeiers juist geplaatst zijn. De rode geeft de onjuiste plaatsing weer.

Verschillende Toro sproeimonden.

Druk meten aan sproeimond

Te lage druk: Slechte beregeningsuniformiteit.

Te lage druk: slechte beregeningsuniformiteit

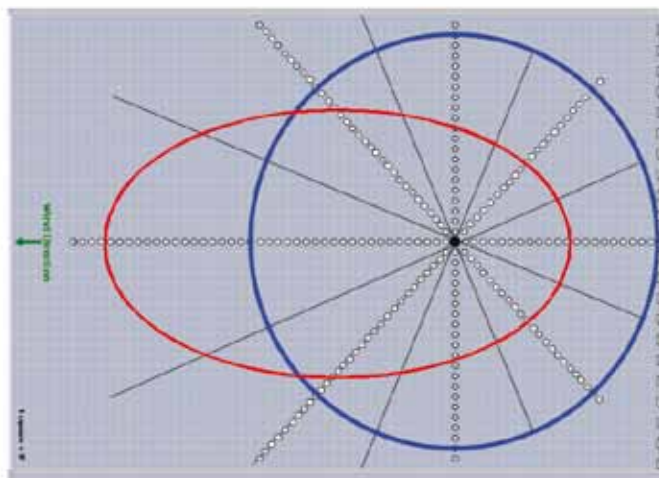
men voor deze onjuiste oplossing kiest, wordt de uniformiteit nadelig beïnvloed. Door voor deze oplossing te kiezen, wordt er vanaf dag 1 gedurende de levensduur van de installatie meer water verbruikt dan strikt nodig is, dus worden er meer onkosten gemaakt. Beter is het 'verband' waarin de sproeiers geplaatst worden, door te zetten over de gehele fairway. Dit kan betekenen dat er een derde rij sproeiers geplaatst moet worden, of sproeiers met een grotere sproeihoek.

Waterdruk

Naast de plaatsing van de sproeiers, is de druk in het leidingnet belangrijk. Uitgangspunt, volgens de Irrigation Association, moet zijn dat de druk in het leidingnet ca. 1 bar hoger is dan de werkdruk van de sproeier. De werkdruk van de sproeier wordt veelal bepaald door de instelbare drukregeling in de sproeier of door een externe drukgeregelde afsluiter. Een te lage druk betekent een slechtere verdeling van het water en een grove druppel die nadelig is voor de grasmat. Met andere woorden, een te lage waterdruk beïnvloedt in hoge mate en in negatieve zin de beregeningsuniformiteit (zie

Drukmeter met pitot-buis.

De invloed van matige wind (rode ovaal).

Greenkeeper 2012 -1, red.). Als u niet bang bent om nat te worden, kunt met behulp van een pitot-buisje met drukmeter eenvoudig de druk bepalen in de sproeimond. Dit geeft een goede indicatie van de werkdruk. De druk in het leidingnet is eenvoudig te meten op het dichtstbijzijnde tappunt achter de green of tee.

Weersomstandigheden

Op meteorologische omstandigheden hebben we minder vat. Toch kunnen we vaak wel verbeteringen aanbrengen door een andere combinatie van sproeimonden te kiezen. Natuurlijk zul je eerst een uniformiteitstest moeten uitvoeren en met de gegevens van de sproeier in de hand vervolgens de sproeimond-combinatie wijzigen. Daarna is het verstandig opnieuw een uniformiteitstest uit te voeren.

*) Gerard Schoot Uiterkamp is product specialist irrigation bij Jean Heybroek. Mocht u vragen hebben, aarzel dan niet om contact met hem op te nemen. Jean Heybroek is zowel thuis in de techniek als in het overdragen van kennis.

VERTICUTEREN, MAAIEN EN VERZAMELEN MET DE TRILO C15